

Lausunto

18.06.2025

Asia: VN/11304/2024

Lausuntopyyntö luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle laeiksi vuoden 2026 tuloveroasteikosta sekä tuloverolain ja verotusmenettelystä annetun lain muuttamisesta

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Suomen Säveltäjäin Sibelius-rahasto keskittyy lausunnossaan taiteen hyväksi tehtäviin lahjoituksiin.

Kannatamme lämpimästi lahjoitusvähennyksen laajentamista. Tällä hetkellä luonnolliset henkilöt voivat saada vähennyksen vain yliopistoille ja korkeakouluille tehtävästä lahjoituksesta. Merkittävin osa taiteen tukemisesta tapahtuu kuitenkin yhdistysten ja säätiöiden kautta. Yleishyödylliseksi katsottu yhdistys tai säätiö toimii sellaisten tarkoituksien hyväksi, joita myös valtio rahoittaa, ja näin ollen mahdollinen verovaikutus koituu järjestöjen kautta yhteiskunnan yhteiseksi hyväksi.

Esitämme, että 5 000 euron lahjoitusrajaa luonnolliselta henkilöltä tai kuolinpesältä yhdistykselle tai järjestölle nostetaan. Varsinkin tieteen ja taiteen kannalta rajan tulisi mieluiten olla yhtenevä yliopistojen kanssa eli 50 000 euroa. Taloudellinen vaikutus veroihin ei ainakaan tieteen ja taiteen osalta olisi ongelma, sillä tällaiset lahjoitukset olisivat harvinaisia. Satunnaisia kertalahjoituksia tai testamentteja lukuun ottamatta yksityishenkilöiden lahjoitustoiminta taiteelle ja tieteelle Suomessa ei ole laajamittaista. Yliopistoille lahjoituksia on tehnyt noin 250 henkilöä vuodessa ja verotuki on ollut vain 1,5 miljoonaa vuodessa. Apurahasäätiöiden osalta kyseessä on todennäköisesti harvoin toteutuva yksittäisen lahjoittajan suurempi lahjoitus. Myös kuolinpesien kannalta summan kasvattaminen olisi tärkeää. Merkittävämmät lahjoitukset nyt ehdotettuihin tarkoituksiin olisivat tavoiteltavia myös valtiovallan kannalta. 5 000 euroa esimerkiksi Suomen Säveltäjäin Sibelius-rahastolle olisi suhteellisen pieni yksi apuraha. Vähintään apurahasäätiölle tehtävän lahjoituksen pitäisi mahdollistaa esimerkiksi yhden vuosiapurahan turvaaminen, n. 30 000 euroa.

Hallinnollisen taakan on oltava kohtuullinen. Suurin ongelma on, mikäli lahjoittajien henkilötunnus tulee kerätä samalla hetkellä kuin lahjoitus maksetaan, sillä lahjoittamisen tulisi olla mahdollista

tekemällä maksu tiettyyn tilinumeroon. Henkilötunnuksen tietoturvallista keräämistä varten tarvittaisiin järjestelyt, jotka aiheuttavat sekä työtä että kustannuksia. Tämän menettelyn toteuttamista on vielä pohdittava tarkoin.

Mikäli luonnollisten henkilöiden lahjoitusvähennykseen oikeuttavaa maksimisummaa nostetaan, ovat muut ehdotetut menettelyt eli hakemusmenettely, vuosi-ilmoitusmenettely ja tilintarkastajan edellyttäminen kohtuullisia.

Rahankeräyslupan edellyttäminen apurahasäätiöltä olisi mielestämme tarpeetonta. Ehdotuksen mukaan nimettävällä taholla tulisi olla voimassa oleva rahankeräyslupa. Apurahasäätiöt saavat lahjoituksia usein myös ilman, että kyse on rahankeräyslaissa tarkoitusta rahankeräyksestä. Rahankeräyslupaa edellyttävät keräykset ja julkiset kampanjat eivät ole vakiintuneelle apurahasäätiölle tyypillinen tapa kerätä varoja. Aloite lahjoitukseen tulee todennäköisemmin yksittäiseltä lahjoittajalta ja kertalahjoitus saattaa olla suurempikin. Rahankeräyslupan hankkiminen olisi vaivalloinen ja kustannuksia vievä operaatio, johon viranomaisella ei nykyiselläänkään ole tarpeeksi resursseja, sillä hakemuksen käsittely kestää tällä hetkellä 5–6 kk jo ennestään yleishyödylliseksi katsotun säätiönkin osalta. Hakemusmenettelyn tulisi riittää niiden yleishyödylliseksi jo verotuksessa katsottujen säätiöiden ja yhdistysten osalta, jotka saavat lahjoituksia ilman yleisöön kohdistettuja varainkeräyksiä.

Verronen Vappu
Suomen Säveltäjäin Sibelius-rahasto sr